

Advies Raadgevend Comité

Datum vergadering: 18 april 2016

Agendapunt: adviesvraag m.b.t. de conceptnota aangaande interlandelijke adoptie van K. Schrijvers

Adviesnummer: **RCVCA/20160418/advies 03**

1. Advies op vraag van de Vlaams Adoptieambtenaar

2. Gronden voor het advies

Het gevraagde advies heeft betrekking op de opdracht van het Vlaams Centrum voor Adoptie, namelijk de adoptie van kinderen.

Het Raadgevend Comité bij het Vlaams Centrum voor Adoptie heeft de taak om adviezen te verlenen inzake interlandelijke adoptie, zoals vermeld in artikel 20,§8 van het decreet van 20 januari 2012 houdende regeling van de interlandelijke adoptie van kinderen.

3. Behandeling

- Het Raadgevend Comité behandelde het advies in zijn vergadering van 18 april 2016.
- Stukken die daarbij in bespreking werden genomen is de conceptnota voor nieuwe regelgeving inzake interlandelijke adoptie van K. Schryvers.

4. Advies

4.1 Het Raadgevend Comité geeft advies over nazorg bij interlandelijke adoptie:

- De term *nazorg* dient breed gedefinieerd te worden, en gedacht te worden over een termijn van kort voor de adoptie tot lang na de adoptie, in de verschillende fasen van de ontwikkeling van de geadopteerde tot in en overheen de volwassenheid. Nazorg omvat zowel:
 - o De vragen en noden die geadopteerden en adoptieouders ervaren in het zoekproces omtrent roots en identiteit, met inbegrip van inzage in het eigen dossier
 - o Hulp en ondersteuning voor ouders en kinderen bij bijzondere ontwikkelingsnoden en specifieke processen van gehechtheidsontwikkeling, die het gevolg zijn van de adoptiesituatie en/of die eigen zijn aan de 'special needs' waarmee het kind wordt geadopteerd
 - o Opvoedingsondersteuning en psychosociale begeleiding van kinderen
 - o Praktische en administratieve ondersteuning

- Het RC acht het belangrijk dat nazorg 'als een vanzelfsprekendheid, maar niet als een verplichting' wordt aangeboden. Naast de verplichte follow-up vanuit de herkomstlanden; schuilt er een opportuniteit om dit verplichte huisbezoek een minder administratieve invulling te geven, en meer inhoudelijk kwaliteitsvol te maken. Zo zou dergelijk follow up huisbezoek kunnen worden gekoppeld aan een huisbezoek door een psychologe die vragen over ontwikkeling, gehechtheidsprocessen, rouwverwerking en degelijk meer, kan beantwoorden.
 - Dergelijk nazorgaanbod zou deel kunnen uitmaken van de adoptieprocedure en standaard worden aangeboden na de adoptie, net zoals de voorbereiding standaard deel uitmaakt van het adoptieproces.
 - Het RC onderschrijft het belang er voor te zorgen dat ervaringsdeskundigen een plaats krijgen in het professionele nazorgaanbod (diensten, Steunpunt, VCA).
 - Een gediversifieerd nazorg-aanbod voor alle betrokkenen (zowel adoptieouders als geadopteerden) vergt middelen voor de diverse actoren die dit aanbod dienen te realiseren (diensten, Steunpunt adoptie, ook voor ervaringsdeskundigen, andere aanbieders zoals JAC, CAW, reguliere jeugdhulpverlening).
Tenslotte wijst het RC op het belang van duidelijke informatie over het aanbod; zowel voor adoptieouders als geadopteerden. We pleiten voor een organisatie-overschrijdend en gebruiksvriendelijk aanbod, op een website en/of in de vorm van folders. In dat kader kan aan elke ouder onmiddellijk na plaatsing de juiste info bezorgd worden (folder, groepsmoment,...). Dit kan gepaard gaan met het aanbod van een aantal vouchers die recht geven op 'nazorg op maat', bijvoorbeeld op deelname aan nazorg-activiteit of begeleiding binnen het hulpverleningscircuit...
- ⇒ vb. website of folder voor geadopteerden die een inzage-vraag stellen over welk aanbod er verder beschikbaar is.

Specifiek voor geadopteerden

- We bepleiten een toegankelijk en laagdrempelig aanbod wat betreft inzage in het eigen dossier, op de plek waar de geadopteerde dit wenst. De huidige beperking van de inzage bij de adoptiedienst of bij het VCA wordt door sommige geadopteerden als te moeilijk (een te hoge drempel) ervaren.
- Dat inzage op (a) een voor de geadopteerde neutrale plaats kan gebeuren, wordt daarbij cruciaal geacht. Verder wordt (b) vrije keuze belangrijk geacht, zodat elke geadopteerde dit kan realiseren op een vertrouwde locatie en in aanwezigheid van vertrouwde mensen, vb. in een JAC, CAW... In dat geval is het belangrijk dat er door VCA of door adoptiediensten info wordt gegeven aan diegene die de inzage verleent.
- Het Raadgevend Comité bepleit een integrale benadering, waarin de geadopteerde een traject kan doorlopen met één en dezelfde instantie of persoon.
- Er wordt daarbij uitgegaan van het principe dat 'het dossier toebehoort aan het kind' (vb. gekoppeld aan rijksregister, burgerlijke stand). Dit is verder te onderzoeken.

Specifiek voor geboorteouders

- Op dit moment is de zorg voor de geboorte-ouders bij internationale adoptie de volledige verantwoordelijkheid van het herkomstland. Hoewel de Vlaamse adoptiediensten hierin geen strikte verantwoordelijkheid dragen, wordt deze zorg toch als zeer belangrijk

beschouwd. Een wettelijk kader waarbinnen de adoptiediensten in deze een opdracht hebben, lijkt opportuun.

- Hiervoor zijn middelen noodzakelijk om dit in de praktijk te brengen
 - o modeldossiers van ISS
 - o juiste informatie over adoptie, mogelijkheid om na de adoptie info te krijgen bij bepaalde instantie

De secretaris,

Sarah Goorix

De voorzitter van het Raadgevend Comité,

Nicole Vliegen